

NYHEDSBREV 2025

INTERNATIONAL KONTAKT

Sammenhold i en urolig Verden

Nogle tanker om årets udfordringer og vigtigheden af samarbejde og sammenhold.

Verden er i opbrud, og vi oplever, at udfordringerne ikke kun rammer vores egen del af kloden, men også de mennesker og partnere, som vi har samarbejdet med i næsten tre årtier.

Året har vist os, hvor sårbare vores relationer kan være, når misinformation og trusler breder sig – især på sociale medier som Facebook og TikTok. Vores gode samarbejdspartnere har flere gange henvendt sig til os, fordi de var i tvivl om, hvad de skulle tro på, når Europa blev udstillet i et stærkt negativt lys. Det understreger, hvor vigtigt det er, at vi fortsat støtter og vejleder hinanden i en tid, hvor det kan være svært at skelne sandhed fra manipulation.

Især situationen i Sahelområdet giver anledning til bekymring. Vores samarbejdsrelationer går tilbage til slut 90'erne, så det er naturligt at vi følger udviklingen tæt. Desværre er det ikke til at få øje på udsigterne til fred og stabilitet. Vi må erkende, at IK i lighed med andre organisationer ikke har indflydelse på de politiske forhold. Men vi kan – og må – fortsætte med at vise vores solidaritet gennem vores fortsatte samarbejde.

Så længe vi har ressourcer, vil vi stå fast på vores engagement og støtte dem, der har brug for det i de småskalaprojekter, som vi sammen har startet. Det er kun muligt takket være økonomisk støtte fra fonde og opbakning fra medlemmerne.

Her skal der fra IKs bestyrelse lyde en TAK til medlemmerne og et ØNSKE om et Godt og Fredeligt Nyt År.

Anette Sonne – Kirsten Hjelt – Niels Fensbo – Karen Christensen – Tove Ørsted – Ulla Østerby – Birthe Nielsen – Inge-Lise Bau – Julie Zaken

En god jordnøddenhøst i Pah 2025

Skolen i Pah- året der gik
De vigtige skolesponsorater
Sundhedshuset i Pah og hverdagssituationen i landsbyen
Issaka Togo skriver fra Mali
Sahelregionen, ressourcer og geopolitisk betydning
Kado sufi si - et nyt projekt i Senegal
Fil Bleu 2025
Uddannelse for unge
Medlemstræf på Lolland 2025
Guatemalagruppen
Francois Dambré fortælle landsbyens historie
Venskabssponsor
Jean Marc Garango fortæller om sit arbejde
Udlodningsmidler. Moussa Badini
Mikrokredit - status
Rejse til Marokko
Boulougou på tur
Faso Meebo og et motorvejsprojekt i Burkina Faso

Fotografer

Sidi Karembé, Boulougou Garango, Joal Garango, Francois, Anette Sonne, Arne Møller, Jean Marc Garango, Francois Dambré, Adama Faye, Issaka Adou, Moussa Badini, Rachel Garango, Jean Luc Garango, Astrid Lindballe

Tak til alle støtter i 2025

En varm tak fra IK og Fil Bleu gruppen

Vi vil gerne rette en stor tak til alle fonde, grupper og enkeltpersoner, der har bidraget til IKs aktiviteter i 2025. Jeres støtte har gjort en reel forskel og er med til at drive vores arbejde fremad. Uden jeres engagement og generøsitet ville det ikke være muligt at gennemføre de mange vigtige projekter, vi arbejder på.

Støtte til skolen i Pah

Tak for den uvurderlige støtte til skolen i Pah, hvor jeres bidrag har sørget for, at skolebørnene har fået et nærende måltid hver dag. Det betyder meget for både børnene og deres familier, og det hjælper med at skabe bedre rammer for læring og udvikling.

Sundhedshuset og kvindeprojekter

Vi sætter stor pris på støtten til Sundhedshuset, som giver adgang til sundhedsydelser for lokalbefolkningen. Desuden takker vi for hjælpen til vores kvindeprojekter, der gør en forskel for kvinder i både Senegal og Burkina Faso. Jeres opbakning giver kvinderne muligheder for at udvikle sig, styrke deres fællesskaber og skabe en bedre fremtid for sig selv og deres familier.

Tak fra Fil Bleu gruppen i Ouagadougou

På vegne af Fil Bleu gruppen i Ouagadougou sender vi en særlig tak til alle, der har støttet projektet gennem køb af tæpper og beklædning. Jeres støtte er med til at sikre fortsat produktion og indtægt for deltagerne i gruppen, så de kan opretholde deres selvstændighed og bidrage positivt til lokalsamfundet. Stor tak til alle de frivillige der passede "Butikken i det Grønne" samt til de der deltog i sommerens "modeopvisning" ved Høkeren, Årdsdales egen butik. Endnu engang, tusind tak til alle jer, der har valgt at støtte vores projekter. Vi håber, at I vil fortsætte med at følge med i vores arbejde, og vi glæder os til at dele flere gode resultater med jer i fremtiden.

Skolen i Pah – Året der gik

Det nye skoleår startede i begyndelsen af oktober med 262 indskrevne elever; 135 piger og 127 drenge. Det svarer nogenlunde til elevtallet i sidste skoleår, og som tidligere vil der nok komme lidt flere elever til i løbet af de næste måneder.

Skolen har 4 lærere og 3 klasseværelser. Fatoumata Karambé, en kvinde fra landsbyen der blev alfabetiseret for nogle år siden og siden er blevet medlem af kommunalbestyrelsen, er nu hjælpelærer og tager sig af skolens mindste elever. Undervisningen foregår på bambara.

De øvrige klasser undervises på fransk.

Lederen af skolen, Kassogué fortæller, at der i den 6-årige grundskole undervises en række forskellige fag og også i fag om kultur og samfundsforhold. Der undervises i matematik, geometri og regning, fysik og naturvidenskab og i faget fransk, som er Malis officielle sprog. Desuden undervises der i læsning, grammatik og stavning. Børnene lærer også om deres omgivelser og livsvilkår, om respekt for naturen, for reglerne i samfundet, respekt for de ældre og for landsbyens og landets traditioner. Endvidere bliver eleverne undervist i sang og recitation samt i Malis geografi og historie. Der undervises også i moral, sundhed og menneskets fysik, incl. legmensøvelser.

Kommunen er opmærksom på, at der med det store elevtal er stort behov for flere klasseværelser, men på grund af de urolige forhold i landet har det indtil nu ikke været muligt at udbygge skolen. Skolen er ferielukket i juli, august og det meste af september. I november var undervisningen suspenderet i nogle dage, men bortset fra det har skolegangen i Pah kunnet finde sted uden længerevarende lukninger. Fra den 23. december og indtil udgangen af december vil skolen være lukket.

Lærernes boligforhold er blevet forbedret med et antal nye boliger, men lærerne har ikke kunnet flytte ind i de nybyggede boliger, da disse er optaget af materiel ejet af den russiske milits, Wagner-gruppen. Lejesoldaterne opholder sig på bjerget, men har sporadisk kontakt med befolkningen. Det forlyder at soldaterne til tider hænger ud i landsbyen, formentlig pga kedsomhed. Der har ikke været problemer, men der er hele tiden overvågning, og der må ikke fotograferes uden tilladelse.

I årets løb har bevæbnede grupper overalt i landet skabt frygt og uro. Men indbyggerne i Pah og lærerne i Pah har holdt ud, så skolegangen og skolekantinens har kunnet opretholdes i hele perioden. Sponsorstøtte fra medlemmer og andre har kunnet sikre et varmt måltid mad til børnene hver dag i hele

skoleåret; en uvurderlig støtte også for forældrene. Skolebøger, hæfter, blyanter og andet til brug for undervisningen indkøbes af skolen hvert år ved skoleårets begyndelse. Disse indkøb finansieres af støtte fra private personer og foreninger samt salget af skoleaktier.

Skolemaden har bragt mange piger i skole. Endvidere har mange små drenge, som følge af madordningen, kunnet undgå at blive sendt bort til koranskoler og marabout'er, hvor de nærmest arbejder som slaver for marabout'en, der som oftest er en stor jordejer. Flere steder er de desuden udsat for at blive udtaget til træning i jihadistlejligheder.

Høsten har i år været fin efter en rigtig god regntid. De unge har dyrket ca. 2 ha med bønner og jordnødder på området henne ved skolen. Skolebespisningen er sammensat, således at det sikres, at børnene får et tilskud af proteiner. Kosten varieres og tilføres vitaminer med grøntsager høstet i skolehaverne, og bønderne bidrager til madordningen med bønner og løg. Skolehaverne bruges også i undervisningen, og eleverne er på skift ansvarlige for vanding og pasning. Der er sat et hegn op omkring skolehaven. Ind mod landsbyen er der plantet mange træer, både frugttræer og træer til gavntømmer; træer til glæde og gavn også for børnene. Træplantningen er finansieret af IK og ved donationer samt salg af træaktier. Et mindre tilskud er kommet fra kommunen.

Ved skoleafslutningen i juni måned kunne skolen meddele, at 39 elever havde bestået grundskoleeksamen, og heraf var de 19 piger. Disse elever vil fortsætte deres skoleuddannelse i en af de nærliggende byer. Andre elever fra Skolen i Pah har påbegyndt forskellige former for uddannelse. I den årlige skolerapport fremgår det at flere af eleverne har ønsker og planer om videreuddannelse efter grundskolen som f.eks. indenfor landbrug, byggeri og sundhedsarbejde.

Børnenes sundhedstilstand er i almindelighed god, men malaria er stadig et problem. Medicin mod malaria, der finansieres af midler fra salget af sundhedsaktier, bliver en gang om året sendt til landsbyens sundhedshus fra et apotek i Burkina Faso.

En egentlig formaliseret faglig uddannelse er der ikke mulighed for at få i Pah. De unge, der gerne vil have en sådan form for videreuddannelse eller en videregående uddannelse, må flytte til andre byer. Dette medfører udgifter til kost og logi i en længere periode, og herved begrænses de unges muligheder for at gennemføre sådanne uddannelser. Børnene i Pah har imidlertid gennem deres skolegang med dygtige og engagerede lærere samt tilhørende madordning opnået et godt uddannelsesmæssigt grundlag, der styrker deres fremtidsmuligheder.

Den fortsatte fremtidsinvestering for børnene i Mali

Skolesponsorater giver et dagligt måltid mad som man kan regne med – skoleaktier giver hæfter, blyanter og andet skolemateriale – og træaktier giver skyggegivende træer der bl.a. medvirker til forbedringer i fødevarer sikkerheden.

Skolesponsorater har været tegnet af IKS medlemmer, af foreninger og privatpersoner gennem en årrække og sikret, at alle eleverne i Skolen i Pah hver dag har kunnet få et måltid varm mad i skoleårets 9 måneder. Kommunen har ikke økonomisk mulighed for at dække de månedlige udgifter til madordningen, der er så vigtig for børnenes sundhed og indlæringssevne - og en lettelse i familiernes meget beskedne økonomi. Det hører med til billedet, at landsbyens bønder bidrager med naturalier og landsbyens kvinder på skift står for den daglige madlavning til de 262 skoleelever.

Behovet for skolesponsorater er stigende i og med at der kommer flere elever til.

Du/I kan tegne et eller flere skolesponsorater, tegne skoleaktier eller træaktier.

1. Skolesponsoratet koster kr. 400 for 1 barn for 1 år, og kan fornyes år for år.

Du kan også støtte madordningen med et beløb, som du selv vælger.

Du/I vil få tilsendt en bekræftelse på indbetalingen, et sponsorbevis og en fotomontage med billeder af børn og lærere ved Skolen i Pah. Alle indbetalte beløb går ubeskåret til råvarer til madordningen ved skolen.

2. En skoleaktie koster 100 kr. plus porto 23 kr. Beløbet går til anskaffelse af skolebøger og andre skolemateriale som de lokale myndigheder ikke har midler til. Du/I vil få tilsendt en "aktie" som bevis på din økonomiske støtte.

3. En træaktie koster 100 kr. plus porto 23 kr. Beløbet går til plantning af Moringa træer. Du vil få tilsendt en "træaktie" som bevis på din økonomiske støtte. Du kan også støtte træplantningen med et valgfrit beløb.

Gaver, der gør en forskel – en god og meningsfuld gave f.eks. en værtindegave til gavn og glæde for mange.

Du kan også glæde dine børn, børnebørn, familie og venner og samtidig glæde og gavne skolebørnene og deres familier i landsbyen Pah ved at give et skolesponsorat eller en skoleaktie som gave.

Sådan gør du:

Indbetal beløbet til IKS konto: Reg.nr. 3170 konto 10118832 Når beløbet er indgået, får du tilsendt et sponsorbevis eller en aktie i overensstemmelse med indbetalingen.

Husk at mærke din indbetaling "**støtte**", "**skolesponsorat**" eller "**skoleaktie**" og at skrive navn og adresse på den person, som du evt. ønsker skal have tilsendt beviset.

Alle skolesponsorer vil årligt få tilsendt et særligt nyhedsbrev, der fortæller om skolens aktiviteter og om, hvordan det går med børnene.

Du kan altid følge udviklingen i skoleprojektet på IKS hjemmeside

Karen Christensen

Sundhedshuset i Pah

Sundhedshuset i Pah fungerer heldigvis godt under den vanskelige situation i Mali. Pah ligger i en dal langt fra de store veje, men russiske lejeoldater, som samarbejder med Malis hær, overvåger landsbyen. De har slået lejre på bjerget. Det betyder, at soldaterne holder øje med, hvad der sker i landsbyen. Om dagen kommer de ned i dalen og opholder sig ved Sundhedshuset uden at være truende. Sandsynligvis keder de sig på bjerget og hygger sig med at komme ned, hvor der er liv.

Igen i år har vi med penge fra sundhedsaktierne kunnet sørge for at Alley på skadestuen har malariamedicin til gravide kvinder og til børn. De gravide kvinder får også moskitonet, som de sover under for at undgå at blive stukket af malariamyg. Og som sædvanlig får skolen masser af sæbe til håndvask. Jordemor Aminata i fødestuen har bragt 24 piger og 22 drenge til verden i 2025 - lidt færre end tidligere år. Kvinderne kan tage til Nando og få prævention i det centrale sundhedshus der.

Tak til alle, der har købt sundhedsaktier i år!

Ulla Østerby

Samtale med Sidi Karembé fra Pah, Mali

En hverdagssituation og refleksioner fra landsbyen d. 24. december

Den 24. december modtog vi et opkald fra Sidi Karembé, som er IK's koordinator for projekter i landsbyen Pah i Mali. Sidi er både viceborgmester og landsbyens høvding, og IK har haft et nært samarbejde med ham siden 2004.

Situation i landsbyen

Sidi fortæller, at der er roligt i Pah, selvom Wagner-lejren stadig ligger på bjerget og kan overvåge landsbyen samt de nærliggende landsbyer, som Diallo og Nando. Kontakten til Wagner-folkene er minimal, og sprogligt forstår man ikke hinanden – bortset fra ordet "foto". Hvis nogen vil tage billeder med deres telefon, skal de først spørge lejrens chef – og får som regel et nej. Tilstedeværelsen af Wagnergruppen er dog blevet en del af hverdagen, som folk har vænnet sig til.

Hverdagsliv og skolegang

På trods af overvågningen har landsbyen været forskånet for angreb fra jihadister eller banditter som følger sammen med jihadisterne. Skolen har fungeret som normalt. Det er vinter, og morgenerne er kolde. Når imamen kalder til morgenbøn klokken 5, bliver mange

Tærskning af hirse. Alle hjælper med

hjemme, mens dem der møder op i moskéen, hurtigt skynder sig hjem i varmen under tæpperne. Når solen er kommet op, vågner landsbyen op til aktivitet.

Fra i dag holder skolen lukket i seks dage. I stedet er alle i fuld gang med at tærske hirse – en opgave, hvor både voksne og børn hjælper til. Høsten har været god, og der er rigeligt vand i brøndene. Når tærskningen er overstået, vil mange begynde at dyrke grøntsager.

Omar, som var i Danmark i 2018, har tidligere dyrket kartofler med inspiration fra Odense, men er nu blevet ældre og sidder mest indendørs – det er uvist, om han kan klare det i år.

Forandringer i Mali

Selvom hverdagen på overfladen ligner sig selv, peger Sidi på flere store forandringer i Mali. Demokratiet er ikke, hvad det var, før IBK (Ibrahim Boubacar Keita) blev væltet af militærjuntaen i 2020. Varer og især brændstof er blevet meget dyrt; en liter benzin koster nu 2000 CFA (ca. 23 kroner), hvilket de færreste har råd til. For at ringe hjem til os måtte Sidi tage til Bandiagara, da der ikke er mobildækning i Pah. Han var fulgt med borgmesteren fra Nando til et møde og skulle samme eftermiddag vende tilbage, så de kunne nå hjem inden mørkets frembrud. Ingen rejser længere når det er mørkt

Afslutning og taknemmelighed

Sidi afsluttede samtalen med at sende hilsner og tak til alle i IK for støtten til både skolen og sundhedshuset. Han understregede, hvor vigtigt det er for landsbyen at have kontakten og udtrykke håbet om, at der snart kommer fred, så vi igen kan besøge dem.

Sådan sluttede Sidi samtalen på WhatsApp's d. 24. december 2025

Anette Sonne, referat af samtale med Sidi Karembé

Familienyheder og kort om den aktuelle situation i Mali

Lad mig præsentere mig selv: Jeg er Issaka Togo, søn af Adou Togo, som bor i en lille landsby i Dogonbjergene. Jeg har lige afsluttet min kandidatgrad i regnskab, kontrol og revision. Mine forældre har det rigtig godt, og jeg sender jer deres billeder snart. Det skal dog bemærkes, at Adou, min far, ikke har haft det så godt de sidste to år, hvilket er forståeligt i betragtning af hans fremskredne alder; han er nu i tresserne.

Ellers går alting godt her i Bamako. I forgårs var jeg stadig i Bamako, men jeg opholder mig i øjeblikket i Ségou. Jeg arbejder for en national NGO, FAMOC2, bl.a. finansieret af den danske ambassade.

For nogen tid siden var der en brændstofkrise i hele Mali. De forsyningsveje, som vi får vores brændstof fra (fra Dakar og Abidjan bl.a.) var blokeret af JNIM, der angreb chaufførerne af tankbilerne og satte bilerne i brand. Skoler og alle andre institutioner lukkede, fordi ingen kunne komme på arbejde. I dag er manglen ved at være ovre.

Politisk og sikkerhedsmæssig situation

I modsætning til hvad nogle hævder, er der ingen udbredt krise; men der er en del af befolkningen, der er imod det nuværende regime. I virkeligheden er det politikere og visse vestlige lande, der udfordrer Assimis magt. Såkaldte "jihadist"-grupper fortsætter primært med at true militæret. Det drejer sig om terrorgrupper som JNIM, Al-Qaeda og FLA. Deres mål er at vælte regimet. Desværre går de også efter uskyldige civile.

Familietragedie

På en mere smertefuld note må jeg nævne tabet af min ældre bror, Daouda Togo, den ældste af Adou-familien. Han blev dræbt på Bandiagara-Kani-Bonzon-vejen, selvom han ikke var soldat. Denne tragedie afspejler virkeligheden i den nuværende situation i Mali: alle forstår, at dette er en ægte geopolitisk krig. Det handler om magt og politiske interesser snarere end ideologiske eller religiøse årsager, som man ellers gerne vil have folk til at tro.

Jeg ville gerne give jer alle disse nyheder og dele situationen, som den er i dag, i håb om, at det vil kaste lys over, hvad vi oplever her.

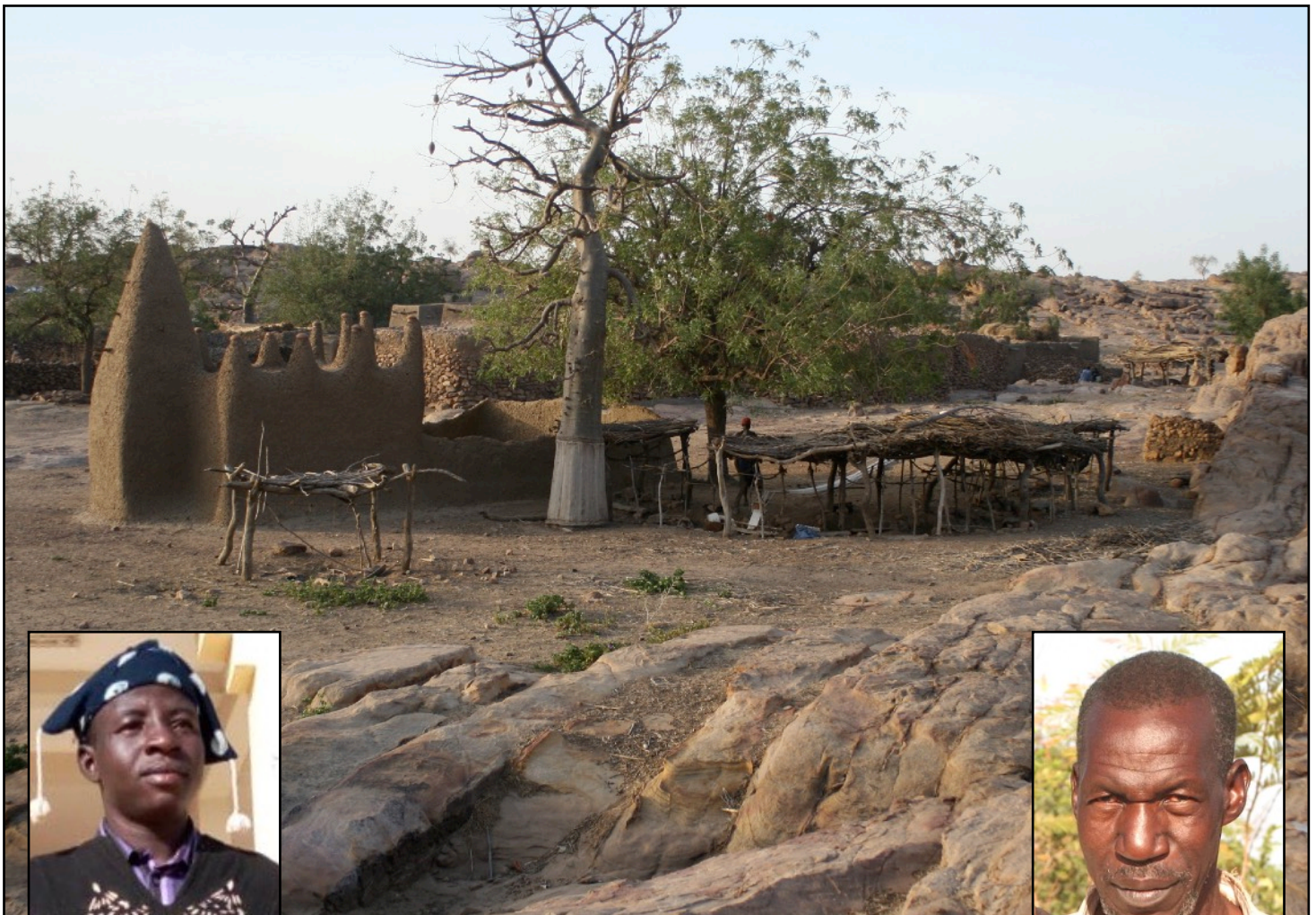

Foto: Issaka, Adou, landsbyen Kantu på toppen af Dogonbjergene

Sahelregionen: Ressourcer, og geopolitisk betydning

Kort om den aktuelle situation i Burkina Faso, Mali og Niger

Sahelregionen strækker sig tværs over Afrika syd for Sahara og rummer et væld af naturressourcer, som gør området til et strategisk knudepunkt – ikke kun for de afrikanske lande selv, men også for resten af verden, herunder Europa. Sahel er dog ikke kun vigtig på grund af sine råstoffer; regionen spiller også en central rolle i den store migration mod det europæiske kontinent.

Europas tabte indflydelse og de nye aktører

Efter mere end et årti med fransk militærstøtte har Europa, og især Frankrig, gradvist mistet sin indflydelse i Sahel. Trods de massive indsatser har Sahel-landene ikke haft held med at bekæmpe den stigende trussel fra jihadistiske grupper. Rusland har i mellemtiden delvist overtaget rollen som ekstern aktør – først gennem Wagnergruppen og nu via African Corps - som har til opgave både at yde militær beskyttelse og påvirke den offentlige mening gennem de sociale medier. Her benyttes unge medieinfluencere til at sprede indhold, der underminerer vestlige stater og styrker Ruslands position. I vores kommunikation med samarbejdspartnere og tilknyttede har vi mange eksempler på falsk information, ofte så dygtigt lavet, at det er forståeligt at folk, der ikke har adgang til mange informationskilder, opfatter dem som sande.

Også Kina er aktiv i Sahel, dog primært gennem økonomiske investeringer og samarbejde, som skal styrke landets position i regionen.

Indre konflikter og truslen fra jihadisternes

Sahel-landene kæmper ikke kun mod eksterne trusler, men også mod interne uenigheder. FN's generalsekretær António Guterres har for nyligt opfordret landene til at lægge stridighederne til side for at bekæmpe den stigende jihadistvold og den humanitære krise, som regionen står overfor.

Militærkup i Mali, Burkina Faso og Niger har ført til, at juntaer har overtaget magten, hvilket har svækket regionens evne til at samarbejde om løsninger. Jihadistgrupper med forbindelse til Al Qaida har udnyttet denne svaghed. De mest prominente grupper er JNIM (Jama'at Nasr al-Islam wal Muslimin) og IS-GS (Islamisk Stat i Sahara). Antallet af angreb er steget markant, især i grænseområdet mellem Burkina Faso og Mali, er tusindvis af mennesker blevet dræbt eller fordrevet. Tallet er steget markant i 2025.

Humanitær og sikkerhedsmæssig krise

Volden har kostet over 70.000 mennesker livet, og mange tusinder er blevet fordrevet fra deres hjem. JNIM har yderligere lagt pres på regionen ved i september at iværksætte en omfattende brændstof- og transportembargo mod Burkina Faso, Mali og Niger. Gruppens voksende militære kapacitet og målrettede forsøg på at destabilisere militærregimerne har gjort vigtige transitruter usikre og undermineret myndighedernes kontrol.

Nye regionale alliancer

Burkina Faso, Mali og Niger har forladt den vestafrikanske sammenslutning ECOWAS og har i november indgået en aftale om at etablere en fælles væbnet styrke. Dette sker i et forsøg på at styrke samarbejdet og håndtere de fælles udfordringer, men vejen til stabilitet og sikkerhed for regionens befolkning synes stadig lang og usikker.

Afslutning

Sahelregionen står over for komplekse udfordringer, hvor interne stridigheder, ekstern indblanding og den voksende jihadisttrussel gør det vanskeligt at skabe stabilitet og sikkerhed. Sahel er en strategisk vigtig region for Europa – både på grund af sine ressourcer og sin rolle i migrationen mod Europa. Uden fælles løsninger og uden en form for international støtte, er det svært at forestille sig fred og en stabil fremtid for Sahel.

Anette Sonne

Kado Sufi Si- et nyt projekt i Senegal

Samarbejdet

I slutningen af maj 2025 startede et IK projekt, i den sydlige del af Sine Saloum, i Senegal i samarbejde med den lokale kvindegruppe, "Dello njukel jigeen" (Genopret kvindernes værdighed). Formålet er at støtte fattige landbokvinder, som selv har identificeret og taget initiativ til at skabe et indkomstgivende grøntsags- og træplantningsprojekt med kapacitetsopbygning og styrkelse af civilsamfundsorganisering på lokalt plan. Frøet til samarbejdet blev lagt under en IK rejse og et kulturmøde flere år i forvejen. I IK kunne vi se, at hvis vi fik støtte til dette samarbejde, ville vi kunne arbejde videre på de erfaringer vi havde fra Projekt Moringa i Burkina Faso, et snart 5 år gammelt kvindeprojekt med træplantning og grøntsagsdyrkning. Projektet er i dag selvfinansierende og kvinderne har tilføjet nye helseplanter og grøntsager i skyggen af Moringatræerne. Vi ansøgte CISU om støtte til det nye projekt, og fik positivt svar primo april 2025.

Målgruppen er kvinder

Kvinderne og IKs koordinator havde i fællesskab lagt en plan for projektaktiviteterne og aftalt procedurer for økonomistyring og ansvarsområder. I IK har vi erfaringer for at de vestafrikanske kvinder både er energiske og initiativrige, hvis de får ansvar og midler at råde over. Alligevel var det en overraskelse at opleve, hvor hurtigt projektet kom fra start. Dertil skal føjes at kvindernes "koordinator", Madame Bingo, er særdeles engageret. Efter at kvinderne havde organiseret sig omkring de forskellige opgaver og havde fået oprettet en bankkonto kom den første vigtige opgave: at få etableret en brønd på det jordstykke, som kvinderne havde fået stillet til rådighed.

Aktiviteter

Der blev gravet en traditionel brønd, som kunne give vand nok til at kvinderne kunne begynde på den første "pépinière" (planteskole). Her 1/2 år efter projektstart er moringa træerne vokset til, og kvinderne er begyndt at høste af bladene. De første auberginer, tomater og meloner er høstet og solgt. Alle indtægter går i første omgang i kvindernes fælleskasse.

Kvinderne havde ingen specielle forudsætninger for at dyrke moringa eller for at arbejde med at fremstille kompost. Jorden i området er mager, og det er nødvendigt at tilføre næringsstoffer, hvis man skal få et godt udbytte. Derfor har kvinderne indkaldt en person, der har erfaring med økologisk dyrkning og kompostfremstilling. Kvinderne har nu været på kursus, har fået ny viden som de har afprøvet i praksis. Kvinderne har et ønske om, at få større viden om miljø og de klimaændringer, som de tydeligt mærker i deres landbrugsarbejde. De

ønsker at tilegne sig viden, der vil gøre det muligt for dem at styrke fødevaresikkerheden, samt at vælge afgrøder, der er modstandsdygtige over for de lokale klimaforandringer.

På IKs kommende rejse til Senegal, vil rejsedeltagerne få lejlighed til at arbejde sammen med kvinderne, udveksle erfaringer og deltage i aktiviteter med bl.a. jordbehandling, såning og fremstilling af skånsom sæbe med moringa.

Kvindernes projekt "Kado sufi si" er støttet af IK, CISU og Medarbejdernes honorarfond i Novo Nordisk

Fil Bleu 2025

Europa er ved at miste fodfæste og indflydelse i Vestafrika. Det er så galt, at Udenrigsministeriet fraråder alle rejser til Burkina Faso og Mali. I Mali opfordres alle danskere til at forlade landet på grund af den alvorlige og uforudsigelige sikkerhedssituation med høj risiko for terror og kidnapninger.

MEN - I al det kaos fungerer Fil Bleu stadig, fast forankret i de to lande. Det skyldes de tætte relationer, vi har til vores venner og samarbejdspartnere i Syd, der går helt tilbage til årtusindskiftet. Værkstedet i Ouagadougou, hvor alt vores tøj bliver syet, fungerer fint. De har lige ansat en ny praktikant til oplæring.

Simone, der fremstiller de unikke håndvævede tekstiler, væver stadig de smukke stoffer, som vi sælger meget af. Populariteten skyldes nok de smukke farver, og at det er muligt at få dem lavet efter mål.

Vi har stadig forbindelse til vores vævere ude i de små landsbyer, så vi kan levere tæpper vævet på de enkle smalbane væve. Alle forskellige afhængig af den lokale tradition, men ofte med den smukke dyblå indigo farve. Mange af væverne bor i områder, hvor situationen er så spændt, at de ikke kan forlade deres landsby. Det går ud over deres indtjening, derfor er det vigtigt at vi køber deres tæpper. Men transporten er problematisk. Sidst lykkedes det at få nogle tæpper med en militærtransport til Ouagadougou. Man kan roligt sige at - DET ER TÆPPER MED HISTORIE.

Et håndgribeligt bevis på at Fil Bleu trives er, at vi har solgt for mere i 2025, end vi har gjort i tidligere år.

"Butik i det Grønne", butikken, der i juli og august etableres i den nederste del af Arne og Anettes frodige have i Årdsdale på Bornholm, er nu en fast tradition. Der er rift om at få lov til at være med til at passe den. Walk and talk modeopvisningen med tøj og tekstiler fra Fil Bleu foran Høkeren på havnen i Årdsdale, har været en kæmpe succes. Et par hundrede mennesker var mødt op, og tøjet på modellerne blev solgt næsten inden de fik det af kroppen.

Gå ind på Fil Bleu's hjemmeside, www.fibleu.dk og find et spændende tekstil. Eller endnu bedre tag til Bornholm i juli eller august, så kan du få lejlighed til at have varerne i hænderne.

Ole Østerby

Uddannelse for unge.

I IK mener vi, at den bedste støtte vi kan give familier er at medvirke til at de unge får mulighed for en uddannelse, så de kan klare sig selv økonomisk og kan hjælpe deres familiemedlemmer.

I Burkina Faso og Mali er man afhængig af at hjælpe hinanden i familier. Der findes ingen form for socialhjælp som vi kender fra vores samfund.

Tre unge i Burkina Faso har gennemført en uddannelse med IK's støtte:

Jean Luc Garango (stort kørekort til entreprenørmaskiner)
Jean Marc Garango (veterinærassistent)
Sandrine Garango (sygeplejerske/jordemoder)
Rachel Garango, der studerer på 2. år af et 3-årigt universitetsstudie i regnskab.

I Senegal er Loui Seck ved at færdiggøre sit studie i økonomi ved universitetet i Dakar. IK påbegyndte støtten i år i forbindelse med at han blev ramt af en alvorlig meningitis sygdom og derfor kom bagud med sit studie.

Loui's far som er Blaise Seck har i mange år været informator på IK rejser til Senegal og koordinator for projekt Maangi. (Plantning af Mangrove).

Blaise har besøgt Danmark i 2021 hvor han holdt i foredrag om miljøforhold i Senegal.

I Burkina Faso og Mali er der i øjeblikket krigslignende tilstande, og militæret "opruster" ved at indkalde mænd til militærtjeneste

Det betyder at alle unge mænd, som ikke har arbejde, bliver taget til militæret.

Da både Luc og Marc begge er i arbejde betyder det, at de foreløbigt undgår at blive indkaldt til militæret.

Birthe Nielsen

Rachel Garango

En fodboldspiller i Marokko

for lige dér befinder Laurent sig, en ung spiller fra Burkina Faso, som vi er en gruppe i IK der følger tæt.

At spille fodbold som levevej har lige siden Laurents tidlige drengeår været hans mål. Han var kommet ganske langt på amatørniveau som spiller på Burkinas ungdomslandshold, og efterfølgende med betalt talentophold i Elfenbenskysten. Derfra kom han videre til en klub i Essaouira som blev præsenteret som en professionel klub, men som i realiteten er en amatørklub på højt niveau og med en vis aflønning.

Men fodbold er også en verden, hvor almindelig anstændighed langt fra altid gælder. Der loves...men løfterne holdes ikke...og unge spillere overlades til en situation, hvor de ikke har til dagen og vejen.

Marokko har de senere år fejret store triumfer på grønsværen og er som afrikanske mestre i disse dage værter for de afrikanske mesterskaber. Fodbolddiveren kan, så godt som, samle nationen, men der er også kræfter i ungdomsgeneration, kaldet Generation Z, som protesterer for at få bedre uddannelsesmuligheder, få bedre sociale og sundhedsmæssige forhold, frem for en overdreven økonomisk satsning på store sportsstadier.

Laurent er som sort afrikaner fanget i et kviksand af uvederhæftighed, og af en indgroet marokkansk racisme i form af generel underbetaling – og så den kaotiske tilstand der eksisterer i hans hjemland Burkina på grund af jihadist terroren i Sahel. Han kan p.t. ikke vende tilbage til Burkina, da det er velkendt at de militære myndigheder tvangsindruller enhver hjemvendende ung mand uden job.

Et lyspunkt er, at Laurent i perioder, hvor der ikke spilles, bor hos en holdkammerat i dennes landsby. Han forsøger at få en indtægt men i skrivende stund er det så godt som umuligt, da samfundslivet i Marokko ligger stille pga de afrikanske fodboldmesterskaber. Endvidere har den marokkanske kystvagt for nylig ud for Essaouira opbragt flere både med afrikanske migranter på vej mod Europa, hvilket i endnu højere grad har bidraget til afrikanernes negative omdømme.

I mens gøres der i Laurents støttekreds overvejelser om hvordan hans situation kan få en positiv udgang.

Kirsten Hjelt

Medlemstræf på Lolland, sept. 2025

Årets medlemstræf fandt sted i udkanten af Maribo med logi på Naturskolen, smukt beliggende ned til Maribo-søerne. Tidspunktet var fra torsdag den 4. til søndag den 9. september – og endnu engang var vi heldige med vejret.

Konceptet har ikke ændret sig nævneværdigt igennem årene. Programmet indeholder noget om natur, kultur og kunst. Samværet er organiseret omkring en praktisk fordeling der sikrer at alle bliver bispist på bedste vist, og har pligter i henhold til en plan hvor man kender sin rolle.

Vi kom fra hele DK og havde sat hinanden stævne til eftermiddagskaffe om torsdagen, som var helliget modtagelse af nye medlemmer og gensyn med andre. Alle var sikret en (under)køje. Enkelte seje sov i telt eller på madrasser i diskrete hjørner eller i egen overnatningsbil. Og ankomstdagens middag var langt hen af vejen forberedt hjemmefra og blev indtaget med megen munterhed og god snak bl.a. om weekendens program. Om aftenen så vi en kort film som Susanne havde optaget på en rejse i Senegal, og der blev fortalt om de sidste aktiviteter i IK.

Der sker rigtig meget på Lolland! Hvem ville have troet at vi om ca. tre år kan køre 18 km under Østersøen i bil eller med tog i verdens længste sænketunnel. En introduktion til det enorme Femern Bælt projektet var forudbestilt og vi kom vidt omkring med hensyn til det tekniske og det menneskelige område. 3000 mennesker fra hele Europa arbejder på projektet, og de udgør i sig selv et lille separat bysamfund i forhold til Rødbyhavn med sine knap 1500 indbyggere. Vi blev godt blæst igennem ude på "Pilen" som strakte sig langt ud i fra kysten og hvorfra der var frit udsyn til tunnelens indre.

Fra fremtid til fortid var det at komme til Polakkasernen ikke så langt fra Rødby. Den er den bedst bevarede af 30 lignende "kaserner" der gennem flere generationer husede unge polske sæsonarbejdere i sukkerroerne. En del blev bofaste i lokalområdet og kom til at sætte deres aftryk. Hvis vi skal trække tråden helt op til nutiden hvor Polen i 2004 med Østudvidelsen kom med i EU, så er der nu mellem 50-55.000 fastboende polakker i DK som repræsenterer den største vestlige indvandrergruppe.

En fredag aften, da mørket var ved at sænke sig, kom vi på en stemningsfuld vægtertur i det centrale Maribo med en vægter som levende fortalte om sin historiske rolle. Hans vigtigste opgave var at tænde byens gadelamper men også at notere sig at alt åndede fred og idyl, og i modsat fald tage affære.

Lørdag bød på en 4 timers sejlads med Postbåden på Nakskov Fjord, hvor flere småøer især tidligere blev postbetjent. Der var indlagt frokost på øen Egehøje hvor polarforskeren Peter Freuchen havde boet en årrække. Han ligger nu i græsset i form af en skulptur ved siden af de to kæmpestore narhval tænder sat op som en stor bue som ses på lang afstand.

Men kunsten blev heller ikke forsømt. Maleren Richard Winter (1927-2007) havde bolig i et særpræget hus i Horslunde hvor husets lodrette og vandrette flader var hans lærreder. Der var en pæn tilstrømning til huset med den vilde have, drevet af frivillige. I øvrigt bliver Richard Winter i 2026 genstand for en særudstilling fra maj til september på Nivågård Malerisamling i anledning af 100-året for hans fødsel.

Dodokallitterne består af 12 stensulpturer på 7-9 meter forsynet med forskellige ansigtsudtryk, lavet af billedhuggeren Thomas Kadziola og med indlagt elektronisk musik af amerikaneren Wayne Siegels. De 12 steler er opsat på en høj skrænt med en fantastisk udsigt over Kragensås og til Fejø. Et sælsomt og magisk monument der kan tales meget om.

Madholdet til lørdagsmiddagen måtte erkende en forsinkelse med hensyn til at få maden på bordet. Aftenen var helliget tanker omkring IK og fortælling i lyd og billeder om forårets Marokko rejse samt overvejelser om det kommende træf i tidlig september 2027.

En halv søndag fik vi også med, da vi mødtes ved Fuglsang Kunstmuseum, et museum for moderne kunst og en arkitektonisk perle med fine udsigter til det flade landskab. Efterfølgende blev den medfølgende madpakke indtaget i den smukke park der omgiver den nærliggende Fuglsang Herregård inden vi alle satte kursen hjem efter nogle interessante og fornøjelige dage.

STOR TAK til arrangementsgruppen der bestod af Lillian og Knud Jørgensen, Birthe og Carsten Nielsen og Pernille Hamming

Kommende medlemstræf i 2027 har følgende datoer: 2. til 5. september.

Stedet er Trente Mølle, en gammel vandmølle i det sydfynske ved Broby ikke så langt fra Fåborg.

Se www.Trente.dk.

Kirsten Hjelt

På gensyn

”Guatemala-turen” – Turen vi ser frem til hvert år i gensynets tegn, og sådan var det også i juni 2025. Vi tilbragte nætterne i Ingrids dejlige sommerhus på Fur. Et sommerhus, som hun og Petter har designet og bygget, og som emmede af den indsigt og snilde, som de har lagt i det. Så ja, det blev også et gensyn med hyggelige Petter, som vi har måttet undvære de sidste mange år.

Det blev også et dejligt gensyn med Else Marie og Tage, som år tilbage deltog i en kurvefletter-tur til Senegal. I Træbrig på Mors har de butik og værksteder, hvor de afholder kurser i kurvefletning og trædrejning.

En tur forbi Spøttrup – Danmarks bedst bevarede middelalderborg. I århundreder under Viborg-biskopperne og i 1500-tallet et værn mod det protestantiske uvæsen. En stakket frist må man sige. Thi den styrke reformationens vinde blæste med, kunne hverken volde med palisader, voldgrave eller vindebro modstå. Siden kronens overtagelse, har der gennem borgens sidste 500 år været flere bygnings-skændere blandt ejerne. En af de mest fremturende, en såkaldt fremsynet møller Niels Breinholdt sendte godsbiblioteket til papirmøllen for godt 150 år siden. Dermed forsvandt det meste af borgens historie, desværre. Men smuk står Borgen i dag til trods.

Installeret på Fur havde vi en enestående chance til at gennemse øens koordinater, højt som lavt. Ingen grusvej var for trælsom, blot en kærkommen udfordring til at nå spændende kroge af øen. Og ude af bilerne var det ikke muligt at holde den ivrige flok tilbage. Så vi vandrede på kanten af havet langs Færker Odde med udsyn til djævløen Livø ude midt i Limfjorden og rundt på Oddens sydside et blik mod Salling. Vi vandrede på stier og på trapper og under Furs 50 millioner år gamle molerskrænter med de fine mørke striber af askelag. Vi vandrede på kanten af det dybe kæmpe ar molerindustrien efterlod i 2004 efter 85 års graven i Knuden; og vi nød panoramaet på de særlige udkigsposter – udformet som molerets diatoméer – Real Dania har gjort tilgængelige, mens solen gik ned over Mors. Selv på herrens mark fandt vi et herligt sted med boghvedepandekager.

For at få styr på alle indtrykkene og i et forsøg på at forstå sammenhænge gjorde vi studier på Furs museum. Et nidkært museum, hvor alt er gjort til skue. Blev vi så klogere – mon ikke. Men når forklaringerne efterhånden udvisket, bliver tiden vi er sammen, hængende som et kært og klart minde.

Astrid Lindballe

Kanrins historie – En fortælling om navne, krige og fællesskab

Kort om Francois

Francois er 28 år. Han er født i en lille landsby, i det sydøstlige Burkina Faso, der hedder Kanrin. Francois har gået i skole i Koupéla, hvor han tog BEPC, dvs. "mellemskoleeksamen". Familien lever af deres jord. Francois' far hedder Lucien og han er bonde og også pottemager. Lucien er medlem af Fil Bleu og fletter de fineste kurve, som sælges på Fil Bleus netbutik. Da Francois ikke kunne finde arbejde i Burkina Faso, rejste han til Côte d'Ivoire for at tappe gummi for en plantageejer i det sydlige del af Elfenbenskysten. Sidste år fik han et mikrolån af IK, så han selv kunne forpagte et skovområde og forøge sin indtægt. Francois er god til at observere og til at fortælle. Francois fortæller:

Fra landsbyens opståen til nutidens sammenhold

Kanrin er en lille landsby, der ligger cirka 6 kilometer fra byen Koupéla, på aksen mellem Koupéla og Tenkodogo. Landsbyens historie er præget af uro, migration, navneforvekslinger og et stærkt fællesskab, som har formet dens identitet gennem generationer.

Oprindelsen til navnet Kanrin

Ifølge overleveringen var det oprindelige navn på landsbyen Kangrin. Da europæiske missionærer og opdagelsesrejsende – ofte kaldet "de hvide" – ankom til området, blev de guidet af folk udpeget af høvdingen i Koupéla. Under et besøg i landsbyen spurgte de om stedets navn, og fik svaret "Kangrin". Men da de hvide ikke vidste, hvordan man stavede ordet og de ikke forstod deres sprog, skrev de Kanrin. Det er denne stavemåde, der blev fastholdt, og derfor bærer landsbyen nu navnet Kanrin.

Landsbyens første familier og beboere

Før Kanrin fik sit nuværende navn, var området allerede beboet. De første kendte indbyggere var folk med familienavnet Kyelem – de er vores forfædre. Efter dem kom Dambé, og derefter Vebamba, Koudougou og flere andre slægter til området. Gennem tiden har disse slægter vokset sig talrige og udgjort kernen i landsbyens befolkning.

Borgerkrige og migration

Kanrins historie er ikke uden konflikter. Området blev udsat for borgerkrige, hvor kampene ofte handlede om kontrol over jord og plads. Disse krige førte til, at de oprindelige beboere blev fordrevet og måtte søge tilflugt i Tenkodogo for at redde livet. Senere vendte nogle af dem tilbage, mens nye slægter slog sig ned i området. Denne blanding af de oprindelige og tilflytterne har præget landsbyens demografi og kultur.

Liv og erhverv i Kanrin

De forskellige familier i Kanrin har gennem tiden beskæftiget sig med en bred vifte af aktiviteter. Landbrug har altid været en hjørnesten, men derudover har indbyggerne også drevet husdyrhold, jagt, og håndværk og keramik og smedearbejde. Særligt keramikken blev kendt, fordi så mange dyrkede dette håndværk. I dag er det dog mest landbruget, der stadig trives, mens de øvrige erhverv er blevet mere sjældne. Min far Lucien Dambré laver stadig potter og fæde af ler, som han sælger på markedet. Engang for nogle år siden var der en gruppe fra IK, som også var pottemagere, der boede her i landsbyen i en uge. De arbejdede sammen med min far og de andre pottemagere. Flere i landsbyen flettede også kurve af hirsestængler, som de bl.a. sælger gennem Fil Bleu.

Sammenhold, traditioner og sociale bånd

Sammenholdet i Kanrin har altid været stærkt. Indbyggerne støttede hinanden i svære tider og forsvarede fællesskabet mod trusler udefra.

Arven og nutidens Kanrin

Den nuværende generation i Kanrin bærer videre på den arv, forfædrene har efterladt. Landsbyens historie er blevet fortalt og bevaret, blandt andet gennem interviews, hvor ældre indbyggere har delt deres viden med nye generationer. Et eksempel er, da min egen far blev interviewet af en delegation fra Koupélas første radiostation, der havde fokus på at dokumentere Kanrins historie.

Kanrins historie er et vidnesbyrd om modstandsdygtighed, fællesskab og evnen til at bevare traditioner på trods af ydre påvirkninger. Fra urolige tider med borgerkrige og navneforvekslinger til et nuværende liv med stærke sociale bånd og et rigt kulturliv, lever ånden fra de første familier videre i dag.

Francois Dambré, oversat af Anette Sonne

Høvdingen i Kanrin

Venskabssponsorer i Burkina Faso

Støtte og tryghed gennem personlige relationer

Hvad er venskabssponsorer?

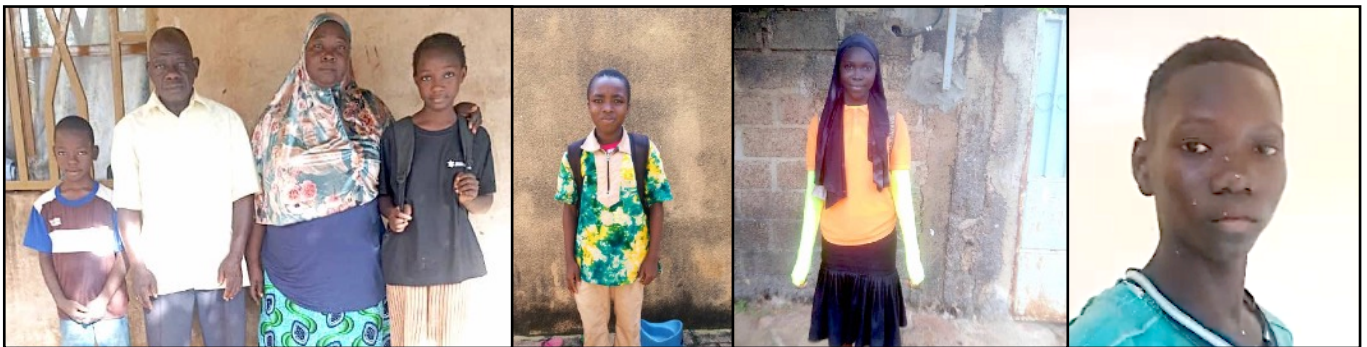
Venskabssponsorer er en uformel betegnelse for en mindre gruppe danskere med tilknytning til IK, som igennem flere år har valgt at støtte børn fra den samme familie. Disse sponsorer har et personligt kendskab til de børn, de hjælper, hvilket gør støtten både nærværende og meningsfuld.

Fra IK har vi et behov for at sige tak til disse trofaste støtter til familier, som først og fremmest bor i den fattige bydel Pissy uden for hovedstaden Ouagadougou.

Hvordan fungerer det?

Mange familier i Burkina Faso kæmper med økonomiske udfordringer, først og fremmest på grund af den ulykkelige situation som landet befinder sig i med krigen i Sahel. Det går først og fremmest ud over de fattigste familier, hvor mange står uden arbejde, bl.a. på grund af de mange restriktioner, der er med hensyn til at rejse rundt i regionen. Det kan gøre det svært for familierne, at skaffe midler så de kan betale børnenes skolegang eller uddannelse. Venskabssponsorer træder til ved at betale for børnenes skolegang eller faglige uddannelse. Det kan for eksempel være betaling af skolepenge, køb af bøger, tøj eller andet nødvendigt udstyr. De beløb, som man har valgt at støtte med, kan være forskellige. Når de aftalte ting er indkøbt og skolepengene er betalt, får "venskabssponsoren" kvitteringer og fotodokumentation, så man kan følge sin sponsorfamilie/barn. Ofte sendes der også en hilsen via WhatsApp fra modtager til sponsor.

IKs koordinator gennem mange år, Boulougou, har kontakt til familierne og sørger for at pengene bliver brugt efter de enkelte behov og ønsker, først og fremmest skolepenge og skolemateriale.

Nogle af børn og familier der bliver støttet

For familierne skaber det en følelse af tryghed, da de ved, at deres børn får skolegang og chancen for at udvikle sig og dermed skabe sig en bedre fremtid.

Hvorfor kaldes det "venskabssponsorer"?

I modsætning til mange andre sponsorordninger, hvor støtten kan være mere generel eller upersonlig, er venskabssponsoratet baseret på et konkret og personligt forhold. Sponsoren kender det barn, støtten går til, og ofte udvikles der et venskab eller i hvert fald en gensidig forståelse og respekt mellem sponsoren og familien.

Navnet "venskabssponsor" understreger derfor, at det ikke blot handler om økonomisk støtte, men også om at skabe relationer og udvise medmenneskelighed. Det er netop dette personlige præg, der gør ordningen særlig og værdifuld for både børnene, familierne og for sponsorerne.

Afsluttende bemærkning

Venskabssponsor ordningen er et godt eksempel på, hvordan personligt engagement og næstekærlighed kan være med til at ændre liv.

Nogle af de "tidligste" børn har nu fået uddannelse som sygeplejerske, elektriker, er startet på universitet etc. De repræsenterer absolut solskinshistorier der er værd at fortælle.

Når støtten gives med hjerte og kendskab, skabes der ikke bare muligheder, men også relationer, der kan række langt ud over det økonomiske bidrag.

Jean Marc Garango er en af de unge i Burkina Faso, som IK har støttet med at få en uddannelse

Marc Garango fortæller om sit arbejde og sine visioner for fremtiden.

Jeg vågner som regel ved 05.30 tiden.

Så beder jeg, og straks efter tager jeg douche og tager på arbejde.

Efter at jeg havde fået min uddannelse arbejdede jeg for en klinik. Det var der, hvor jeg havde været i praktik.

Men nu arbejder jeg alene. Folk kender mig og ved, hvad jeg kan.

Når jeg tager ud på arbejde, er det kun, hvis jeg har klienter. Jeg har ikke altid noget at lave, fordi jeg ikke har klienter hver dag. Hvis jeg har klienter, tager jeg hen for at behandle dyrene; ellers er jeg hjemme og det er udelukkende for at behandle dyr. Fordi dyresundhed er min prioritet.

De dyr, jeg normalt behandler, er hunde, får, kyllinger, grise og æsler, der ofte er skadede, fordi folk bruger dem til arbejde.

Jeg kan godt lide mit arbejde, og jeg tror også at folk har tillid til mig, og ved at jeg behandler deres dyr godt.

I Ouagadougou begynder tingene at blive lidt bedre. Det er mit indtryk, at tingene gradvist vender tilbage til normalen. Især med vores statsoverhoved, kaptajn Ibrahim Traoré, håber vi, at alt vil gå godt, selvom situationen er anspændt i de omkringliggende områder.

Unge mennesker som os, der har gennemført uddannelsesprogrammer, får at vide, at der for tiden ikke længere er nogen initiativer fra statens side for at skabe arbejdspladser til os og det gør os virkelig modløse. De siger, at vi skal starte virksomheder, men iværksætteri kræver penge. Så vi unge venter på de prøver, som regeringen nu afholder en gang om året og som giver mulighed for ansættelse inden for staten. Det er ikke let at bestå prøverne. Jeg holder mig virkelige orienteret sammen med de, der har gennemført den samme uddannelse som mig. Mange af dem, der har gennemført uddannelsen de sidste par år, sidder i øjeblikket derhjemme og har ikke noget at lave. Det er svært at komme i gang og skabe sig en kundedrejs, for folk har ingen penge, og andre ting bliver prioriteret frem for deres dyr.

Vi håber virkelig på en tilbagevenden og succes for de væbnede styrker. Alle ønsker, at vores land skal få fred, og at alt skal fungere, som det gjorde før.

Det, der er vigtigt for mig, er at have et sikkert job, så jeg kan forsørge mine forældre og mig selv. Når ens forældre bliver ældre, er det op til os børn at overtage leveomkostningerne og tage os af dem. Men frem for alt, er det vigtig at opleve, at der bliver fred i vores land.

Jean Marc Garango, Ouagadougou

Udlodningsmidlerne

En tør betegnelse for en kilde med en stor økonomisk betydning for en bred vifte af foreninger i vort lille land. Midlerne kommer fra det der tidligere hed Tipsmidlerne og kommer mange f.eks. kulturelle, - sociale-, idrætsforeninger til gode i form af tilskud til foreningernes drift. Hundredvis af foreninger nyder godt af disse tilskud, der er genereret af danskernes fornøjelse ved spil med udsigt til den store gevinst.

IK har de sidste ret mange år nydt godt af Udlodningsmidlerne der for vores vedkommende hører under Kulturministeriet. Tilskuddet har udgjort ca. kr. 50.000 om året og medvirker til IKs gode økonomi.

Betingelser for tilskud

Men der er naturligt nok nogle krav til den årlige ansøgning. Kravet er at IK hvert år sikrer en offentlig formidling af foreningens formål i tre forskellige regioner i Danmark. Der har i de senere år tegnet sig et mønster i "De tre Arrangementer" med to biblioteksudstillinger i hver sin region i kombination med Fil Bleu sommersalget fra Butik i det Grønne i juli-august. Bornholm har hidtil hørt til Region Hovedstaden, som fra 2027 bliver til storregionen Sjælland.

Biblioteksudstillingen består af knap 20 store og mindre fotos taget af IKs rejsende til Pah med ledsagende billedtekster og har titlen: Pah - en udstilling i fotos om et levende samarbejde mellem en landsby i Mali og en forening i Danmark.

Plan for kommende biblioteksudstillinger

Det er Karen og Kirsten fra bestyrelsen der kører land og rige rundt og opsætter og nedtager udstillingen på bibliotekerne. Udstillingen er uden udgift for dem. Det er lykkedes også i 2025. I september var det Rudkøbing Bibliotek på Langeland der lagde hus til udstillingen, og derfra kunne vi flytte den direkte til opsætning på biblioteket i Stege på Møn.

Også i 2026 er udstillingerne på plads: i maj måned gælder det biblioteket i Nykøbing Sjælland og i september biblioteket i Kolding. For 2027 har vi aftalt udstilling på Holbæk Bibliotek i Region Sjælland og skal arbejde på at finde yderligere to "arrangementer," som skal ligge i hver sin region uden for region Sjælland.

Hvis Du som læser har ideer til hvor det kunne være, er Du meget velkommen til at kontakte Kirsten på kirsten.hjelt@mail.com

Kirsten Hjelt

Moussa Badini

Gennem Globalt Fokus fik IK i begyndelsen af 2022 et "legat" målrettet Moussa Badini. Det kunne søges til udsatte civilsamfundspersoner i udvalgte terror ramte lande, herunder Burkina Faso.

Det satte IK i stand til at finansiere, at Badini og hans familie (12 personer) i flere omgang kunne bringes væk fra den jihadist kontrollerede Djibou region og bosættes et sikkert sted ca. 100 km fra Ouagadougou.

Siden har Badini gentaget adskillige gange sin store taknemmelighed over at han og hans familie blev bragt i sikkerhed.

Hele "operationen" skulle afsluttes inden udgangen af 2022, og det blev den. Der blev tilmed penge til overs som med Global Fokus' accept kunne anvendes til dækning af udgifter til sikring af et livsgrundlag.

Kommunikationen har siden været hyppig og vi havde håbet på en lille indlæg til Nyhedsbrevet fra Moussa Badini om bestræbelserne på at nedkæmpe jihadistene. Sådan er det desværre ikke gået. Flere dages tavshed på WhatsApp- sms'en tydede på, at der var noget galt.

Det fik Boulougou bekræftet ved en opringning til hans kone. Moussa Badini var blevet ramt af en blodprop og vi ved i skrivende stund ikke hvordan det står til. Flere opkald til hans søn er blevet ubesvarede.

Inden tavsheden satte ind, fik både Anette og jeg mange Tik Tok blomsterhilsener, men også talrige anbefalinger til, hvad vi ældre mennesker bedst kan gøre for at få en lang levetid.

Anbefalingerne fandt Moussa Badini på nettet, og de gik alle i den retning som vi kender fra de danske sundhedsmyndigheder.

Kirsten Hjelt

Status på mikrokredit

De rentefrie lån til pålidelige personer fortsætter, nu på 8. år.

Det har været imponerende at konstatere, hvor ansvarlige låntagerne har været. Oftest har de på eget initiativ taget kontakt omkring rettidigt tidspunkt for tilbagebetaling. Således venter der tilbagebetalinger fra fire senegalesiske låntagere som i et år har stået på en konto og ventet på at Anette Sonne kommer med et rejsehold i januar 2026.

I løbet af 2025 er der givet mikrolån til:

Agnes Léama, låner for 3. gang, på CFA 300.000 til udvidelse af varelager til sin butik med tilbagebetaling i juli 2026.

Francois Dambré fra Burkina Faso men arbejder i Elfenbenskysten, på CFA 300.000 til forpagtning af en mindre del af gummiplantage med tapningsrettigheder. Lånet tilbagebetalt efter blot 5 måneder da tapningen af gummi var vel overstået. Francois har bedt om nyt mikrokredit lån, til samme formål, når det rent praktisk kan lade sig gøre.

Moussa Badini. Lån på CFA 150.000 blev brugt til etablering af fiskeopdræt med henblik på salg i lokalområdet. Det projekt var desværre slået fejl, inden Badini blev syg. Vandpriserne gik pludseligt stærkt i vejret og mængden blev reduceret, og det blev umuligt at opdrætte fisk. Lånet står til tilbagebetaling i januar 2026. Badini har dog hele tiden insistet på at han ville tilbagebetale. Det en æressag. Som hans sygdomssituation er lige nu, er det ikke realistisk, og der bliver måske et tab på knap kr. 1.800.

En af vores første mikrokredit-lånere var **Cathérine Sawadogo** som i 2019 fik et lån til etablering af en frisørsalon på et af Ouagadougous markeder. Den lille lyserøde salon kom godt fra start og blev udvidet med egen smykkefabrikation og -salg. Cathérine viste sig stolt frem på Facebook. Cathérine er siden blevet gift. Men de dårlige og urolige tider gør ikke noget godt for hendes kunderskare som nu ikke længere i samme omfang kan afse penge til frisør og andre forfængeligheder. Men sæbe er der altid brug for, så Cathérine fik i 2023 et lån på CFA 300.000 til at starte sin sæbeproduktion. Det lån blev tilbagebetalt i november, efter en aftalt forlængelse.

Kirsten Hjelt

Kort om en rejse til Marokkos oaser og bjerge

15 personer var på rejse

fra 23/04 til d.10/05- 2025

De tørre forhold i store dele af Marokko betyder, at klippeformationer ofte ligger blottet og synlige. Det oplevede vi tydeligt, da vi på IK-rejsen tog fra Marrakech gennem Atlasbjergene ned til Ouerzazate. De foldede klipper i mange nuancer af brunt, rødt og olivengrønt, fortalte os om kontinenternes bevægelser gennem millioner af år. Vi så lag for lag af jordens historie udfoldet for vores øjne mens bussen førte os sydpå. Det var en oplevelse i sig selv.

Det er fascinerende at forestille sig, at Saharaørkenen engang var dækket af et lavvandet hav, hvor forhistoriske havdyr som Ammonitter, Orthoceras og Trilobitter levede og trivedes. Da disse dyr døde, sank deres rester til havbunden, hvor de blev begravet i lag af sediment. Over millioner af år blev deres kroppe omdannet til sten og er i dag bevaret som fossiler, der fortæller os om livets udvikling på Jorden.

Vi tilbragte 4 dage i Jbl Saghro (et bjergområde i det sydlige Marokko) sammen med en dygtig marokkansk geolog, der førte os til steder, hvor vi selv kunne gøre fund af fossiler.

At Sahara engang var et hav, fyldt med liv, minder os om, hvor dynamisk og foranderlig Jordens historie er. Fossilerne fra disse havdyr er ikke blot smukke at se på, men giver også et unikt indblik i udviklingen.

Fortidens økosystemer og evolutionære sammenhænge var en del af indholdet i vores rejse. Den anden del, som havde en stor plads, var kontakten til de folk, der boede i oaserne. Her kom vi tæt på, samtidigt med at vi kunne trække os tilbage og følge vores egne vaner. Vi kom på besøg, fik fortalt og vist frem, vi deltog i arbejdet i oasen med at plante og så. Vi stillede mange spørgsmål og fik mange svar. Rejsegruppen havde masser af energi på dette område. Nysgerrighed er en god ting, og som bekendt betingelsen for at kunne lære nyt.

Hele programmet for rejsen kan læses på IKs hjemmeside under "rejser".

En rejse som er under planlægning

Et autentisk Marokko – Kultur, natur og fordybelse

To uger i september med nærvær, naturoplevelser og møder med mennesker

Vi har lavet denne rejse for at komme lidt dybere ind i den marokkanske virkelighed, uden for de store turiststeder. Her er fokus på det lokale liv og den specielle natur. Du kommer tæt på både mennesker og landskaber, lærer gennem deltagelse og får et indblik i livet og rytmen i en lille berberlandsby i Atlasbjergene. Opholdet bliver arrangeret sammen med to af IKs gode marokkanske kontakter gennem flere år, hvis familie selv stammer fra området.

Rejsen foregår i to uger i september 2026. Deltagerantal er begrænset. **Du kan forhåndstilmelde dig og læse mere om rejsen på IKs hjemmeside.**

Boulougou på tur

IKs koordinator i Burkina Faso gennem mange år er oprindelig chauffør. Han har kørt turister til mange destinationer i Vestafrika. Med urolighederne i Sahel, blev det efterhånden mere og mere usikkert at rejse i regionen og turisterne udeblev. Hvad alle der ernærede sig inden for denne branche mærkede, også Boulougou.

5 dage til velkendte steder

Men d. 26/12 ringede Boulougou og fortalte, at han havde fået en henvendelse fra 4 schweiziske turister, der sammen med en bekendt fra Togo gerne ville besøge Tiébelé (de bemalede

huse) og Nazinga naturreservat. "Er det sikkert?" spurgte jeg Boulougou. "Ja, det er det nok. Jihadisterne er i Arli over ved grænsen til Niger" (den østlige del)

Tiébelé og Nazinga ligger ved Po i den sydlige del ved grænsen mod Ghana. Området er kendt for sin smukke natur og rige dyreliv, og især Nazinga-reservatet tiltrækker mange besøgende, der håber at opleve elefanter og andre vilde dyr på tæt hold. De bemalede huse i Tiébelé er også en unikt kulturarv, hvor kasena-folket udsmykker deres hjem med farverige og symbolske motiver, der fortæller historier om både familie og tradition.

Tilbage igen

Turisterne fik deres tur, og Boulougou kom sikkert tilbage til Ouaga. Han kunne berette, at elefanterne havde det godt. Der var mange. Han havde også set en del andre dyr. I Tiébelé var kvinderne ved at gøre klar til at male husene. Det er en tilbagevendende

tradition, hvor kvinderne samles og sammen fornyer de karakteristiske vægmalerier, hvilket skaber et stærkt fællesskab i landsbyen. Stemningen var livlig, og det var tydeligt, at traditionerne bliver holdt i hævd, trods de udfordringer området har oplevet.

Både til Tiébelé og til Nazinga har IK haft flere rejser. Håber snart vi kan komme igen.

Anette Sonne

Ouagadougou-Bobo-Dioulasso- et motorvejsprojekt

Den 16. december 2025 var en historisk dag for Burkina Faso, da Ouagadougou-Bobo-Dioulasso-motorvejsprojektet blev officielt lanceret. Dette projekt har stor strategisk betydning for landet.

Motorvejen bliver den første af sin slags i Burkina Faso og kommer til at strække sig ca. 332 km fra hovedstaden Ouagadougou til Bobo Dioulasso, landets næststørste by i den sydvestlige del. Byggeriet blev skudt igang nær Ouagadougou af kaptajn Ibrahim Traoré, der står i spidsen for Burkina Fasos overgangsregering.

Faso Meebo-initiativet: Modernisering og selvfinansiering

Projektet er en del af det større Faso Meebo-initiativ, som har til formål at modernisere infrastrukturen i Sahel-regionen og dermed styrke både økonomi og sammenhængskraft. Burkina Faso har afsat mindst 357 millioner dollars i statsbudgettet for 2026, og myndighederne understreger, at byggeriet primært finansieres af lokalt genererede midler – et markant skridt væk fra afhængigheden af ekstern bistand.

Strategisk betydning for regionen

Færdiggørelsen af Ouagadougou-Bobo-Dioulasso-motorvejen vil få stor indflydelse på trafikflowet i regionen. Motorvejen skal nemlig fungere som en central korridor, der forbinder indlandsstaten Burkina Faso med store havnebyer som Abidjan (Elfenbenskysten), Lomé (Togo), Tema (Ghana) og Cotonou (Benin). Dette vil ikke kun lette transporten af varer og mennesker, men også fremme regional handel og integration på tværs af Vestafrika, mener man. Det sidste ligger længere ude i fremtiden og er formodentligt i et samarbejde med Kina.

Nogle bemærkninger fra en ung arbejder i Burkina Faso

Dockidi Jean-Luc Garango, bror til Marc, har også fået en uddannelse støttet af IK. Han er i øjeblikket ansat på en tre-måneders kontrakt hos ONBAH, (National Office of Hydro-Agricultural Dams.) Jobbet indebærer gravearbejde med dræningsgrøfter og rensning af dæmninger. Kontrakten har mulighed for at blive forlænget. **Luc fortæller om Faso Meebo**, et program, hvor militæret er stærkt involveret. Når man er blevet rekrutteret og efter at man har fået militær træning, kommer man til at arbejde. Arbejdstøjet i Faso Meebo ligner militæruniformer, og programmet tyder også på, at meget af det arbejde, der tidligere blev udført civilt, nu er overtaget eller styret af militæret.

Alle unge mænd i alderen 18-40 år tilhører hæren i Burkina Faso. Det betyder, at de fleste af de unge arbejder under militære forhold – enten direkte i hæren, eller i projekter, hvor militæret har indflydelse, såsom Faso Meebo. Ifølge Jean-Luc har dette ændret hele dynamikken på arbejdsmarkedet og i samfundet, idet de unge nu i høj grad indgår i militære strukturer og ikke længere frit kan vælge civile erhverv. Situationen i Burkina Faso illustrerer, hvordan militæret har overtaget mange funktioner i samfundet, og hvordan unge mennesker i stigende grad bliver integreret i militære arbejdsopgaver. For personer som Jean-Luc har det betydet, at selv civile jobs som hans i stigende grad kræver militær træning eller foregår under militær autoritet. Dette har konsekvenser både for arbejdstagerne og for samfundets udvikling som helhed, mener Luc..

Anette Sonne

International Kontakt

1. Skolen i Pah

Karen Christensen, Anette Sonne

2. Sundhedsgruppen

Vibeke Rechnagel, Vibeke Dabelsteen

Ole Østerby, Ulla Østerby

3. Fil Bleu

Kirsten Hjelt,

Ole Østerby, Anette Sonne, Anita Rosenørn,

Ressourcepersoner: Susanne Stengade

5. Karité

Margit Haxthausen,

Anette Sonne

6. Kado sufi si (i Sokone, Senegal)

Ellen Augustesen, Margit Haxthausen

Anette Sonne

7. Formidling

Kirsten Hjelt, Karen Christensen

Anette Sonne

